

HAYVAN HASTALIKLARINDA TAZMİNAT YÖNETMELİĞİ

Amaç

MADDE 1 – (Değişik:RG-10/12/2024-32748)

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; hayvan hastalıklarıyla mücadele kapsamında, hangi durumlarda hayvan hastalığı tazminatı ödeneceğini, ödeme yapılacak yeri ve uygulama zamanını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (Değişik:RG-10/12/2024-32748)

(1) Bu Yönetmelik, hayvan hastalıklarından dolayı tazminat verilecek ve verilmeyecek durumların belirlenmesi ile hayvan sahiplerine yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 5 inci maddesine **(Ek ibare:RG-10/12/2024-32748)** ve 25/11/2011 tarihli ve 2011/2489 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Tazminatlı Hayvan Hastalıkları ve Tazminat Oranlarına Dair Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) **(Değişik:RG-10/12/2024-32748)** Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- b) Hayvan: Suda yaşayan hayvanlar dahil omurgalı ve omurgasız canlıları,
- c) Hayvan sahibi: Hayvanların mülkiyet hakkını üzerinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,
- ç) Hayvansal ürün: İnsan tüketimine sunulan hayvansal gıda, hayvansal yan ürün ve üreme ürünleri dahil tüm hayvansal ürünleri,
- d) **(Mülga:RG-8/4/2022-31803)**
- e) **(Değişik:RG-10/12/2024-32748)** Resmî laboratuvar: Veteriner kontrol enstitü müdürlükleri ve Şap Enstitüsü Müdürlüğü laboratuvarlarını,
- f) Resmi veteriner hekim: Bakanlık adına görev yapan Bakanlık personeli veteriner hekimi,
- g) Tazminat: Tazminatlı hastalıklar nedeniyle tazminat ödenmesine karar verilen hayvanlar ile hastalığa bağlı olarak imhasına karar verilen ürün ve ekipmanların imha ve dezenfeksiyonu için ödenecek bedeli,
- ğ) Yetkilendirilmiş veteriner hekim: Bakanlıkta görevli veteriner hekimler dışında, verilecek resmî görevleri yürütmek üzere Bakanlık tarafından yetki verilen veteriner hekimi, ifade eder.

Tazminat verilecek hastalıklar

MADDE 5 – (1) **(Değişik paragraf:RG-25/5/2018-30431)⁽³⁾ (Değişik cümle:RG-5/6/2021-31502)**

Ruam, sığır tüberkülozu, sığır brusellozu, koyun ve keçi brusellozu, sığır vebası, Afrika at vebası, tavuk vebası, kuduz, sığırların nodüler ekzantemi, şap, scrapie, sığırların süngerimsi beyin (BSE) ve şarbon (antraks) hastalıklarından dolayı yerel kıymet takdir komisyonu tarafından belirlenen miktarlar üzerinden aşağıda belirtilen esaslara göre hayvanların sahiplerine tazminat ödenir. Yarış atlarının kıymet takdirleri yapılırken damızlık ve yarış atı değeri dikkate alınmaz. At bedeli olarak kıymet takdiri yapılır.

a) Mallein testi uygulanması sonucunda veya bakteriyolojik ve serolojik muayenede ruam hastalığına yakalandıkları tespit edilen tek tırnaklı hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin dörtte üçü,

b) **(Değişik:RG-25/9/2020-31255)** Tüberkülin testi uygulanması sonucunda sığır tüberkülozu hastalığına yakalandıkları tespit edilen sığır cinsi hayvanlar ile karantina sürecinde test sonucu şüpheli ya da menfi çıkan hayvanlardan ölen ya da ölüm öncesi kesime tabi tutulup nekropsi sonucunda tüberküloz tespit edilen sığır cinsi hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin onda dokuzu,

c) Mezbahada ya da Kurban Bayramı süresince Kurban Hizmetleri Komisyonu tarafından kurbanlık hayvanlar için belirlenen kesim yerlerinde sığır tüberkülozu hastalığının varlığı tespit edilen sığır cinsi hayvan karkaslarının takdir edilecek kıymetlerinin dörtte üçü,

ç) **(Değişik:RG-25/9/2020-31255)** Serolojik veya bakteriyolojik muayene sonucunda bruselloz hastalığına yakalandığı tespit edilen sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçi türü hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin onda dokuzu,

d) **(Değişik:RG-25/9/2020-31255)** Sığır vebası ve Afrika at vebası hastalıklarında, hastalığın açık belirtisini göstermesi sebebiyle veya laboratuvar muayenesi sonunda teşhis konularak öldürülen sığır cinsi ve tek tırnaklı hayvanların takdir edilecek kıymetlerin tamamı,

e) **(Değişik:RG-25/9/2020-31255)** Tavuk vebası hastalığında,

1) Ticari kanatlı işletmesinde laboratuvarında hastalığın tespit edilmesi sonrası öldürülen hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin dörtte ikisi,

2) Köy kanatlı işletmesinde laboratuvarında hastalığın tespit edilmesi sonrası öldürülen hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin tamamı,

3) Hastalıktan şüphelenilmesi sebebiyle öldürülen hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin tamamı,

4) Hastalık çıkışı sonrası laboratuvarında hastalık tespit edilmediği halde yapılan risk esaslı değerlendirme neticesinde koruma ve/veya gözetim bölgesinde bulunan işletmelerde itlaf kararı alınması halinde söz konusu işletmelerden alınan numune sonucu negatif ise öldürülen hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin tamamı, pozitif ise öldürülen hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin dörtte ikisi,

f) **(Değişik:RG-25/9/2020-31255)** Kuduz hastalığına yakalandığı laboratuvar muayenesi ile tespit edilen sığır cinsi, koyun keçi türü ve tek tırnaklı hayvanlar ile kuduz olduğu tespit edilen hayvan tarafından ısırıldığı için öldürülen sığır cinsi, koyun ve keçi türü ve tek tırnaklı hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin beşte dördü,

g) **(Değişik:RG-25/9/2020-31255)** Sığırların nodüler ekzantemi hastalığına yakalandığı laboratuvar muayenesi ile tespit edilen sığır cinsi hayvanlar ile hastalık tespit edildikten sonra oluşturulan koruma ve gözetim bölgelerinde hastalığın açık belirtisini göstermesi sebebiyle öldürülen veya kestirilen sığır cinsi hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin tamamı,

ğ) **(Ek:RG-15/1/2014-28883)⁽¹⁾ (Değişik:RG-25/5/2018-30431)⁽³⁾** Şap hastalığında, Bakanlıkça belirlenen bölgelerde hastalığın açık belirtisini göstermesi sebebiyle veya laboratuvarca hastalığın varlığı ve tipi tespit edildikten sonra öldürülen veya kestirilen şap hastalığına duyarlı hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin tamamı,

h) **(Ek:RG-25/5/2018-30431)⁽³⁾ (Değişik:RG-25/9/2020-31255)** Sığırların süngerimsi beyin (BSE) hastalığına yakalandığı laboratuvar muayenesi ile tespit edildikten sonra, 15/12/2011 tarihli ve 28143 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nakledilebilir Süngerimsi Beyin Hastalıklarına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği kapsamında öldürülen sığır cinsi hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin tamamı,

ı) **(Ek:RG-25/5/2018-30431)⁽³⁾ (Değişik:RG-25/9/2020-31255)** Scrapie hastalığında, hastalığa yakalandığı laboratuvar muayenesi ile tespit edildikten sonra, Nakledilebilir Süngerimsi Beyin Hastalıklarına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği kapsamında öldürülen koyun ve keçi türü hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin tamamı,

i) **(Ek:RG-5/6/2021-31502) (Değişik:RG-10/12/2024-32748)** Şarbon (antraks) hastalığına yakalandığı laboratuvar muayenesi ile tespit edilen sığır cinsi, koyun keçi türü ve tek tırnaklı hayvanlar ile bu tespitten sonra aktif mihrakta karantina sürecinde hastalığın açık belirtisini göstermesi sebebiyle öldüğü resmî veteriner hekim tarafından tespit edilen sığır cinsi, koyun keçi türü ve tek tırnaklı hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin dörtte üçü,

(2) Birinci fıkradaki hallerde, hayvanların sarf ve tüketimi mümkün olan et, deri ve diğer kısımlarının bedeli hak ettiği tazminattan düşülür.

(3) **(Değişik:RG-25/5/2018-30431)⁽³⁾ (Değişik cümle:RG-10/12/2024-32748)** Birinci fıkradaki hastalıklardan sığır brusellozu ile koyun ve keçi brusellozu hastalıklarının resmî laboratuvarlarca tespiti, diğer hastalıkların ise birinci fıkradaki hükümleri doğrultusunda resmî veteriner hekim, yetkilendirilmiş veteriner hekim ya da resmî laboratuvarlarca tespiti tazminat ödemesi için esastır. Hastalıkların teşhisi için alınan numuneler resmi veteriner hekim tarafından alınır ve resmi yazı ile laboratuvarlara gönderilir.

Hayvanlara el koyma, kesim, itlaf ve imha

MADDE 6 – (1) Bu Yönetmelikte belirtilen tazminatlı hastalıklara yakalanan ya da hastalıktan şüpheli hayvanlara, tazminatı ödenmek üzere Bakanlık tarafından el konur ve bakım masrafları sahibi tarafından karşılanmak üzere, sahibine yediemin olarak teslim edilir.

(2) Bakanlık, hayvan hastalıklarının yayılmasının önlenmesi ve halk sağlığının korunması amacıyla, bu Yönetmelikte belirtilen tazminatlı hastalıklara yakalanmış ya da tazminatlı hastalıktan şüpheli hayvanlar hakkında kesim, itlaf ya da imha kararı verir. **(Değişik cümle:RG-21/10/2020-31281)⁽⁴⁾** Ancak kuduz hastalığında, kuduz hayvan tarafından ısırılan ya da hastalıktan şüpheli hayvanların sahipleri, hayvanlarının öldürülmesine rıza göstermez ise sığır cinsi ve tek tırnaklı hayvanlar altı ay, koyun ve keçi türü hayvanlar üç ay, masrafları sahibine ait olmak üzere karantinaya alınır ve karantina süresince sahibine yediemin olarak teslim edilir.

(3) Tazminatlı hastalıklara yakalanan hayvanlar ile Bakanlığın kesilmesini uygun gördüğü tazminatlı hastalıktan şüpheli hayvanlar otuz gün içerisinde kestirilir. Bu süre içerisinde uygun kesim yeri bulunamadığı takdirde söz konusu hayvanlar mahallinde Bakanlıkça itlaf ve imha edilir.

Hayvansal ürün, yem, madde ve malzemelerin tazminatı

MADDE 7 – (Değişik:RG-21/10/2020-31281)⁽⁴⁾

(1) Tazminat verilecek hastalık tespit edilmesi durumunda hayvansal ürün, yem, madde ve malzemelerin imhası, ilgili hastalığın korunma ve mücadele yönetmelikleri doğrultusunda gerçekleştirilir. Hayvansal ürün, yem, madde ve malzemelerin bedelleri ile imha, nakliye ve dezenfeksiyon masraflarının tamamı, yerel kıymet takdir komisyonu tarafından belirlenen miktarlar üzerinden, aşağıda açıklandığı şekilde sahiplerine tazminat olarak ödenir:

a) Ruam, sığır vebası, Afrika at vebası, tavuk vebası, scrapie, sığırların süngerimsi beyin (BSE) **(Ek ibare:RG-5/6/2021-31502)** , şarbon (antraks) hastalıkları nedeniyle imha edilen hayvansal ürünlerin, yem, madde ve malzemelerin bedelleri ile imha, nakliye ve dezenfeksiyon masraflarının tamamı.

b) Şap, sığır tüberkülozu, sığırların nodüler ekzantemi, sığır brusellozu, koyun ve keçi brusellozu hastalıklarında süt hariç, imha edilen diğer hayvansal ürünlerin yem, madde ve malzemelerin bedelleri ile imha, nakliye ve dezenfeksiyon masraflarının tamamı.

c) Kuduz hastalığında, imha edilen yem, madde ve malzemelerin bedelleri ile imha, nakliye ve dezenfeksiyon masraflarının tamamı.

(2) Kuduz hastalığından şüpheli sığır cinsi ve tek tırnaklı hayvanlar altı ay, koyun ve keçi türü hayvanlar üç ay, masrafları sahibine ait olmak üzere karantinaya alınır ve karantina süresi içerisinde elde edilecek hayvansal ürünler halk sağlığının korunması için imha edilir ve tazminat ödenmez.

Aşı ve serum uygulaması sonucu ölen hayvanların tazminatı

MADDE 8 – (1) İhbarı mecburi bir hastalığa karşı koruma sağlamak amacıyla, resmî veteriner hekim veya sorumluluğundaki yardımcı sağlık personeli ile yetkilendirilmiş veteriner hekim tarafından yapılan aşı ve serum uygulaması nedeniyle öldüğü veya ölüm öncesi kesime tabi tutulduğu resmî veteriner hekim raporu ile tespit edilen hayvanların bedellerinin tamamı, yerel kıymet takdir komisyonu tarafından belirlenen miktarlar üzerinden hayvan sahiplerine tazminat olarak ödenir.

Tazminat verilmeyecek durumlar

MADDE 9 – (1) Resmi kuruluşlara ve belediyelere ait hayvanlar için tazminat ödenmez.

(2) Sahipleri tarafından hasta oldukları Bakanlıkça belirlenen usullere göre bildirilmeyen veya hastalıklı oldukları bilinerek satın alınmış olanlar ile Bakanlıkça belirlenen belgeler bulunmaksızın sevk olunan veya **(Ek ibare:RG-8/4/2022-31803)** şarbon (antraks) hastalığı hariç resmi veteriner hekime muayene ettirilmeden ölen hayvanlar için tazminat verilmez.

(3) İhbarı zorunlu hastalık çıkışının Bakanlık tarafından açıklanması ve aşılama, ilaçlama veya test uygulanmasına karar verildiği halde, hayvanlarına bu uygulamaları yaptırmayan hayvan sahiplerine tazminat ödenmez.

(4) İhbarı zorunlu hastalıklara karşı yapılan aşı, serum, ilaç uygulamaları nedeniyle oluşan verim kayıpları için tazminat ödenmez.

(5) **(Ek:RG-25/5/2018-30431)⁽³⁾ (Değişik:RG-10/12/2024-32748)** Bu Yönetmelik kapsamındaki tazminat verilecek durumlar Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınmış ve ödeme yapılmasına karar verilmiş ise ayrıca tazminat ödenmez.

(6) **(Ek:RG-10/12/2024-32748)** Fiili ithalat işlemleri tamamlanmamış hayvanlar için bu Yönetmelik kapsamında tazminat ödenmez.

Yerel kıymet takdir komisyonu ve tazminatın belirlenmesi

MADDE 10 – (1) Yerel kıymet takdir komisyonu, Bakanlık temsilcisi resmi veteriner hekim başkanlığında olmak üzere, mahallin mülkî idare amirinin belirlediği bir üye ve hayvan sahibinin konuyla ilgili sivil toplum kuruluşları temsilcileri arasından seçeceği bir üyenin katılımı ile üç kişiden oluşur.

(2) Yerel kıymet takdir komisyonu, işletmenin bulunduğu mahallin rayiç bedellerini dikkate alarak tazminat ödenecek hayvanlar için tazminat bedelini, tazminatlı hastalıklar nedeniyle imha edilen hayvansal ürünler, yem, madde ve malzemeler ile imha, nakliye ve dezenfeksiyon masraflarını Bakanlıkça belirlenen esaslar çerçevesinde tespit eder.

(3) Kurulan yerel kıymet takdir komisyonu rayiç bedelin tespitinde anlaşılamadığı ve karar alamadığı takdirde mahallin mülki amirinin onayı ile yeni bir komisyon kurulur ve karar oy çokluğu ile alınır.

(4) **(Ek:RG-10/12/2024-32748)** Tazminat ödemesi Bakanlığın bütçe imkânları çerçevesinde, Bakanlıkça belirlenen tarihte ilgili muhasebe birimi aracılığı ile hayvan sahibine doğrudan yapılır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 11 – (1) 14/1/2012 tarihli ve 28173 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hayvan Hastalıklarında Tazminat Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik, 1/1/2013 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini **(Değişik ibare:RG-10/12/2024-32748)** Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

⁽¹⁾ Bu değişiklik 1/1/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

⁽²⁾ Bu değişiklik 1/1/2015 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

⁽³⁾ Bu değişiklik 1/3/2018 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

⁽⁴⁾ Bu değişiklik 25/9/2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
	Tarihi	Sayısı
	6/3/2013	28579
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	15/1/2014	28883
2.	4/2/2015	29257
3.	25/5/2018	30431
4.	15/6/2019	30802
5.	25/9/2020	31255
6.	21/10/2020	31281
7.	5/6/2021	31502
8.	8/4/2022	31803
9.	10/12/2024	32748